

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

_____ проф. І.Є. Цепенда

27 лютого 2019 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

Концертне виконання програми з фаху

для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальностями

025 Музичне мистецтво

на основі ступеня бакалавра при прийомі на навчання у 2019 році

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії

ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”

Протокол № 3 від 27 лютого 2019 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з фаху є перевірка знань і відбір вступника для зарахування на навчання за ступенем “магістра”, спеціальності 025 «Музичне мистецтво» при прийомі на навчання на основі бакалавра, спеціаліста до ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» у 2019 році.

Програма містить вимоги до художніх концертних програм та критерії оцінювання концертного виконання програм з фаху.

Наведений перелік жанрових вимог творів, які виносяться на вступне випробування, дає можливість вступнику найяскравіше проявити свої мистецькі музичні здібності й систематизувати свої знання щодо параметрів підбору концертної програми вступного випробування.

Критерії оцінювання сприятимуть пошуку технічних і художньо-виразових можливостей творів для якісного виконання програми вступного випробування.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма фахових вступних випробувань передбачає виявлення належного рівня професійної практичної (концертне виконання програми) підготовки та художньо-творчих можливостей абітурієнта. Ступінь складності включених до програми різних за жанрами, стилями, формою творів визначається програмовими вимогами. Концертне виконання програми не повинно перевищувати 20-25 хвилин. Виконання програми вступного випробування визначає технічно-виконавський рівень та музичне мислення вступника, його артистизм, сценічну культуру, знання творчості композиторів, особливостей індивідуального стилю, музичної мови, етапів розвитку музичного мистецтва різних епох та мистецьких напрямків. Диригентське виконання засвідчує володіння мануальною технікою (диригентський жест, показ вступу і зняття, зміни темпу, нюансування, динамічні відтінки) та артистично-сценічну культуру.

«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ»

Фахове вступне випробовування зі спеціального інструмента

(передбачає концертне виконання творів у т. ч. з концертмейстером).

Баян, акордеон, цимбали, гітара, домра

- Поліфонія (циклічний твір: прелюдія і fuga, токато, партита).
- Сонатна форма (соната, концерт, сюїта) або варіації на народні теми (обробка народних мелодій, парафраз, фантазія, рапсодія).
- Твір довільної форми (кантилена, віртуозна п'єса, естрадна і джазова імпровізація).

Бандура

- Поліфонія (прелюдія і fuga, пасакалія, чакона).
- Велика форма (концерт, соната, сюїта, варіації).
- П'єса довільної форми (кантиленного або віртуозного характеру) або вокально-інструментальний твір (дума, арія, романс, обробка української народної пісні).

«ОРКЕСТРОВІ ІНСТРУМЕНТИ»

Фахове вступне випробовування зі спеціального інструмента

(передбачає концертне виконання творів, у т. ч. з концертмейстером).

Скрипка, альт, віолончель

- Й.Бах. Сонати і партити (2 частини).
- Велика форма (концерт, I або II і III частини).
- П'єса кантиленного характеру або віртуозного характеру.

Контрабас

- Велика форма (концерт I або II і III частини).
- П'єса кантиленного характеру.
- П'єса віртуозного характеру.

Духові та ударні інструменти

- Твір великої форми (концерт, соната).
- П'єса кантиленного характеру.
- П'єса віртуозного характеру.

«ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»

Хормейстер

Фахове вступне випробовування з хорового диригування

(вступне випробування передбачає концертне диригування творів з концертмейстером).

- Хоровий твір із супроводом фортепіано;
- Хоровий твір а capella;

«СОЛЬНИЙ СПІВ»

Академічний спів

(вступне випробування передбачає концертне виконання творів з концертмейстером).

- Арія (українського чи зарубіжного композитора).
- Романс.
- Народна пісня.

Естрадний спів

(вступне випробування передбачає концертне виконання творів з концертмейстером, під фонограму (–) та а capella).

- Вокально-інструментальний твір (українського чи зарубіжного композитора).
- Вокально-інструментальний твір або романс (українського чи зарубіжного композитора).
- Народна пісня.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

«ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»

Бали	Критерії оцінки творчого конкурсу
10	Абітурієнт демонструє глибоке розуміння художнього змісту музичних творів, яскраву диригентську майстерність, артистизм. Виявляє повну компетентність у питаннях диригентської майстерності, володіє широким спектром високорозвинених практичних умінь і навичок диригентського виконавства, пропонує нетипові, оригінальні зразки інтерпретації музичного матеріалу, виконання відзначається активним застосуванням акторських елементів, наявністю авторської творчої концепції.
9	Яскраве виявлення відмінного розуміння художнього змісту музичних творів при відмінному володінні диригентською технологією. Презентує високий рівень сформованих практичних навичок володіння усіма засобами диригентської виразності, активність диригентського апарату, довершеність у творчому вирішенні художньо-образної тематики.
8	Показове виявлення розуміння художнього змісту музичних творів при відмінному володінні диригентською технологією. Засвідчує високий рівень розвиненості диригентських умінь та навичок, виконавський процес насичений широким спектром засобів диригентської виразності, однак не завжди адекватно застосовуються мануально-технічні елементи та мімічні засоби.
7	Добре виявлення розуміння художнього змісту музичних творів при хорошому володінні диригентською технологією. Абітурієнт засвідчує ґрунтовну розвиненість диригентських умінь та навичок, однак епізодично зустрічаються недостатньо відшліфовані фрагменти диригентської презентації нотної партитури, трактування художньо образної тематики характеризується певною стереотипністю.
6	Абітурієнт вміє сприймати різний характер музичних творів, має добрі навички диригування. Рівень сформованості диригентсько-виконавських умінь абітурієнт належний, однак спостерігаються ознаки проблемності у застосуванні необхідних засобів мануальної техніки, навичок трансформації музично-образного матеріалу у площину диригентського жесту, авторській інтерпретації нотного матеріалу.
5	Абітурієнт розуміється в різному характері музичних творів, опанував основні прийоми диригентської техніки. Виявляє розвинені диригентські уміння й навички, однак допускає суттєві

	неточності у відтворенні штрихів, динаміки, темпу, послуговується обмеженим арсеналом засобів диригентської передачі художнього образу.
4	Абітурієнт ознайомлений з основами диригентської техніки, недостатньо відчуває темпоритм і процес музично-образного розвитку. Рівень сформованості навичок диригентського виконавства та роботи над нотними партитурами характеризується як достатній, однак припускаються помилки у диригуванні схем, відтворенні динаміки та темпових позначень.
3	Абітурієнт ознайомлений з навичками диригування, інертний у виявленні власних реакцій на процес музичного розвитку. Абітурієнт засвідчує початковий рівень володіння навичками диригентської роботи над музичним матеріалом, однак виявляє фрагментарне знання партитури, голосових партій та обмеженість засобів диригентської техніки й художньої виразності.
2	Абітурієнт слабо ознайомлений з диригуванням, не виявляє емоційних реакцій на перебіг образного змісту музичних творів, їх жанрових особливостей. Виявляє частково сформовані навички диригентського виконавства, однак мануальна техніка та засоби диригентської виразності потребують значного доопрацювання.
1	Абітурієнт не займався диригуванням і не володіє елементарними навичками, хоча виявляє певну емоційну реакцію на музику. Диригентські уміння слабо розвинені, знання партитур творів часткове, відчувається скутість диригентського апарату.

«СОЛЬНИЙ СПІВ» (академічний спів, естрадний спів)

Бали	Критерії оцінки творчого конкурсу
10	- вокальному виконавству абітурієнта притаманні: вільне володіння усіма прийомами голосоутворення, голосоведення, широка темпова, динамічна та штрихова палітра, сформовані навички роботи над музичним та текстовим матеріалом, володіння специфічними прийомами підсилення емоційного впливу на слухацьку аудиторію, високорозвиненими артистичними уміннями, а також наявність авторського підходу до реалізації вокально-виконавських завдань;
9	- абітурієнт виявляє високий рівень сформованості умінь у сфері вокального виконавства, здатність до самостійної інтерпретації музичних явищ, володіння специфічними прийомами підсилення емоційного впливу на слухацьку аудиторію, високорозвиненими

	артистичними вміннями;
8	- абітурієнт демонструє високий рівень вокального виконавства, однак відсутнім є застосування елементів авторської інтерпретації музичного матеріалу;
7	- абітурієнт виявляє сформовані навички вокального виконавства, однак трапляються поодинокі недоліки у виконанні вокальної музики, розкритті художньо-образного змісту пісенного репертуару;
6	- абітурієнт на належному рівні представляє вокальний матеріал, спостерігаються сформовані навички голосоутворення, голосоведення, дикції, артикуляції тощо, однак відчувається деяка невпевненість у власних співацьких потенціях, існують порушення у дотриманні темпових, динамічних, характерних авторських вказівок, недостатньо розкрито художньо-образний зміст виконуваних творів;
5	- спостерігаються помітні позитивні якості вокально-виконавської діяльності абітурієнта, проте існують проблеми у постановці голосу, співацькому диханні, відтворенні художньо-образної тематики пісенного репертуару;
4	- абітурієнт презентує достатній рівень сформованості вокально-виконавських умінь, однак має слабо сформоване художнє мислення, що відображається на якості вокального виконавства, не усвідомлює шляхів подолання вокальних труднощів, допускає неточності у презентації нотного тексту вокальних творів;
3	- абітурієнт володіє навичками й вміннями, які дають змогу вокально виконати нотний матеріал, однак засвідчує обмеженість практичних умінь у сфері голосоутворення, дихання, динамічного прочитання нотного тексту;
2	- абітурієнт здатний співати вокальні твори на репродуктивному рівні, але не розуміє художньо-образної сфери музичного матеріалу;
1	- абітурієнт виявляє часткове знання нотного матеріалу вокальних творів, презентує недостатньо сформовані вокально-виконавські вміння й навички.

«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ»

Бали	Критерії оцінки творчого конкурсу
------	-----------------------------------

10	<p>Виконавець виявив глибоку музикальність і надзвичайну зрілість інтерпретаторського, співтворчого мислення; зразково володіє усіма виражальними засобами, демонструючи показову майстерність володіння: динамічними, артикуляційними, штриховими, агогічними, тембровими засобами, блискучою пасажною і акордовою технікою; демонструє показово сформований артистизм, в якому природно поєднується інтелектуально-художнє осмислення образного змісту виконуваного твору зі спонтанним, інтуїтивним емоційним проявом глибокого відчуття логіки розгортання драматургії виконуваного твору, а також яскраве самовираження артистичної особистості в жестах, міміці; спрямованість виконання на слухацьку аудиторію; має особливо привабливі зовнішні фізичні дані для концертної естради та виняткові фізіологічні віртуозні дані.</p>
9	<p>Абітурієнт виявив глибоку музикальність і зрілість інтерпретаторського мислення; відмінно володіє усіма виражальними засобами, демонструючи відмінну майстерність володіння динамічними, артикуляційними, штриховими, агогічними, тембровими засобами, яскравою пасажною і акордовою технікою; демонструє сформований артистизм, в якому поєднується інтелектуально-художнє осмислення образного змісту виконуваного твору зі спонтанним емоційним проявом глибокого відчуття логіки розгортання драматургії виконуваного твору, а також відмінне самовираження артистичної особистості в жестах, міміці; спрямованість виконання на слухацьку аудиторію; має вельми привабливі зовнішні фізичні дані для концертної естради, включаючи віртуозний потенціал для подальшого удосконалення в процесі навчання, зацікавленість професією музиканта-виконавця.</p>
8	<p>Абітурієнт виявив глибоку музикальність і зрілість інтерпретаторського мислення; відмінно володіє усіма виражальними засобами, демонструючи добру майстерність володіння динамічними, артикуляційними, штриховими, агогічними, тембровими засобами, відмінною пасажною і акордовою технікою; демонструє артистизм, в якому поєднується інтелектуально-художнє осмислення образного змісту виконуваного твору зі спонтанним емоційним проявом глибокого відчуття логіки розгортання драматургії виконуваного твору, а також відмінне самовираження артистичної особистості в жестах, міміці; спрямованість виконання на слухацьку аудиторію; має вельми привабливі зовнішні фізичні дані для концертної діяльності, включаючи віртуозний потенціал для подальшого удосконалення в процесі навчання.</p>

7	<p>Абітурієнт виявив добру музикальність і інтерпретаторське розуміння виконуваних творів; добре володіє усіма виражальними засобами, виявляючи майстерність володіння динамічними, артикуляційними, штриховими, агогічними, тембровими засобами, хорошою пасажною і акордовою технікою; проявляє артистизм, в якому поєднується розуміння образного змісту виконуваного твору зі спонтанним емоційним проявом відчуття логіки розгортання музичної форми музичного твору, а також переконливе самовиявлення особистих артистичних якостей в жестах, міміці; спрямованість виконання на слухацьку аудиторію; має перспективні зовнішні фізичні дані для концертної діяльності, включаючи технічні дані для подальшого удосконалення виконавської майстерності в усіх її аспектах.</p>
6	<p>Абітурієнт виявив розуміння виконуваних творів, хоча не завжди переконливо виявляє своє інтерпретаторське обличчя та природну музикальність. Володіє перерахованими вище виражальними виконавськими засобами (динамікою, штрихами, агогікою, тембрами), серед яких одні виділяються більш яскраво, а інші невиразні, недосконалі, або включені в технологічну систему оптимального відтворення співвідношення компонентів фактури, логіки лінійного мелодичного розвитку голосів тощо. Проявляє емоційну активність у відтворенні образної системи музичного твору в її контрастах, співставленнях, але це носить характер в більшій мірі зовнішньо емоційного відгуку на музику, аніж творіння її як прояву глибинного відчуття художньо-змістовної сутності композиторського задуму, тобто виконавець не виходить на емоційне спілкування зі слухацькою аудиторією. Виконавець має добрі технічні та слухові дані.</p>
5	<p>Абітурієнт добре навчений, грає стабільно; виконувані твори інтерпретаторськи звучать непереконливо, хоча формально логіка нюансування продумана; не досить виявлена логіка мікро-макроінтонування тематичного та допоміжного, супутнього, діалогічного, контрастного мелодичного і гармонічного матеріалу. Виконання не справляє враження глибокої музикальності. В технічному арсеналі переважає обмежена, інколи досить рельєфно виражена якась одна сторона віртуозності, яка може стати провідним коефіцієнтом у кінцевому вердикту щодо оцінки перспективності даного абітурієнта для навчання виконавській спеціальності (наприклад, – обдарованість щодо рухливості пальців).</p>
4	<p>Абітурієнт недосконало володіє смисловим інтонуванням мелодичних і гармонічних структур музичного твору, штрихами,</p>

	динамікою, Агогікою, грає нестабільно. Слухо-моторні навички недоскональні. Не виявляється музикальність, або вона не включена в русло розгортання образно-емоційного змісту музичного твору. У виконанні чергуються епізоди більш вдалої трактовки і відтворення – з невдалими, технологічно недоскональними.
3	Середні технічні та виконавські здібності, посередня підготовка. Виконавець з такими даними може розвинути свої здібності до хороших в процесі кропіткої праці.
2	Музично-виконавські здібності посередні, підготовка посередня, гра нестабільна, має багато недоліків у володінні штриховою технікою, ритмікою тощо; немає в грі одухотвореності.
1	Виконавець має слабку професійну підготовку, посередні слухові дані. Не виявляє образного мислення. Грає нестабільно, погано володіє звуком, штрихами, нюансами. Виконавець має слабку підготовку і слабкі слухо-моторні дані.

«ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ, ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ»

Бали	Критерії оцінки творчого конкурсу
1	- інструментально-виконавський рівень абітурієнта досить низький, представлені інструментальні твори характеризуються відсутністю технічної та примітивністю художньо-образної проблематики, знання нотного матеріалу фрагментарне, відсутні навички виконання різнохарактерної інструментальної музики;
2	- інструментальне виконавство абітурієнта носить відтворювальний характер, відсутнє усвідомлення відповідної стилістики музики, наявні суттєві технічні та художньо-виконавські прогалини;
3	- інструментальне виконавство абітурієнта загалом засвідчує початковий рівень сформованості навичок відтворення нотного матеріалу, однак не дотримуються авторські вказівки щодо динаміки, темпу, характеру виконання, відсутні навички інтерпретації музичних творів, часто допускаються серйозні помилки у нотному тексті;

4	- абітурієнт загалом відтворює музичний матеріал інструментальних творів, однак допускаються помилки у нотному матеріалі, технічні навички потребують значного доопрацювання, не виявляє здатності до аналізування та інтерпретування художньо-образної тематики виконуваних творів;
5	- абітурієнт здатний виконувати інструментальні твори, але не в повній мірі вирішує технічні та художні проблеми, допускає неточності у інтерпретації музичного матеріалу;
6	- абітурієнт уміє виконувати інструментальні музичні твори, досить повно розкриває художньо-образний зміст твору, але має стандартне мислення, йому бракує умінь інтерпретації музичного матеріалу, відчувається скутість у подоланні технічних труднощів;
7	- абітурієнт засвідчує належний рівень інструментального виконавства, однак припускається деяких несуттєвих технічних та текстових порушень;
8	- презентований абітурієнтом рівень сформованості інструментально-виконавських умінь та навичок характеризується як високий, виявляються сформовані початкові навички творчого опрацювання музичного матеріалу;
9	- інструментально-виконавські уміння абітурієнта є високорозвиненими, гра на музичному інструменті відзначається технічною вправністю та художньо-образною довершеністю;
10	- рівень розвиненості інструментально-виконавських умінь абітурієнта оптимальний: вирізняється відшліфованістю усіх технічних деталей, особливою динамічною виразністю, адекватним застосуванням широкого спектру агогічних ресурсів, обґрунтованістю й логічністю музичної думки, застосуванням оригінальних прийомів концертної презентації інструментальної музики, найвищим рівнем творчого самовираження.